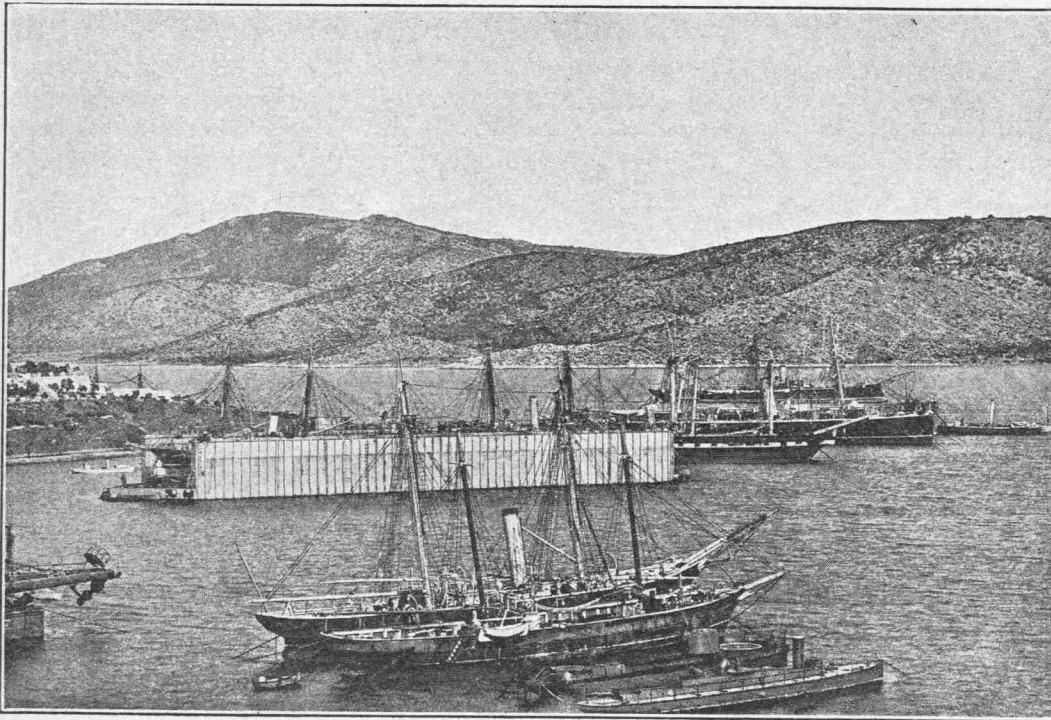

ΑΝΑ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Ἡ πλωτὴ δεξαμενὴ τοῦ Ναυστάθμου

Ματζουκάτος ἐκαλεῖτο
καὶ χοιροβοσκὸς τὴν κλῆσιν,
ἐκορδακίζε συρίττων,
ἔπαιζε καὶ τὸ θαμποῦριν
καὶ πολλάκις ἐκεκράγει
«λέρω λέρω πλατανίτζα»
αἶγας δ' ἔβασκε καὶ χοίρους
καὶ τὰ νήπια τῶν μύσγων.

Οἱ δὲ τοιοῦτοι βυζαντιακοὶ ἐμπειρημοὶ
τῶν Βλάχων καὶ Ἀλβανῶν ἄγουσιν ἡμᾶς
εἰς τὰς παρὰ τοῖς νέσις Ἑλλησιν ἔθνικὰς
ἕθρεις, ἐν αἷς αἱ κατὰ τῶν δύο τούτων
ἔθνῶν ἐπέχουσιν ἀξίαν λόγου θέσιν οὐχ ἦ-
τον ἢ κατὰ τοὺς βυζαντιακοὺς χρόνους.
Καὶ τὸν μὲν Ἀλβανὸν κατηγορεῖ ὁ νέος
Ἕλληνας ἐπὶ ἀπιστίᾳ, ἀδικίᾳ καὶ ἀκαθαρ-
σίᾳ. Εἰς ταῦτα δ' ἀναφέρονται αἱ νεοελ-
ληνικαὶ παροιμίαι

- Ἀρβανίτη ἂν κάμης φίλο
βάστα καὶ κομμάτι ξύλο.
- Ὁ θεὸς δὲν εἶν' Ἀρβανίτης
ἀλλὰ δικαιοκρίτης.
- Ὁ Ἀρβανίτης πλένεται
καὶ ἡ ποδιά του χαίρεται.

Περὶ δὲ τῶν Βλάχων πλείστας ὄσας ἔχει
ὁ Ἕλληνας παροιμία. Καὶ εἶνε μὲν ἀληθές,
ὅτι Βλάχος κατήνησε νὰ σημαίνει τὸν
ποιμένα καὶ τὸν χωρικόν, ἴσως δὲ τινες τῶν
παροιμιῶν ἐν αἷς γίνεται λόγος περὶ Βλάχων
ἔχουσι τοῦτο τὸ ὄνομα οὐχὶ ὑπὸ τὴν
ἔθνικὴν αὐτοῦ σημασίαν, ἀλλ' αἱ πλεῖ-
σται, καὶ δὴ ὅσαι αὐτῶν εἶνε ἀρχαιότε-
ραι, δὲν εἶνε ἀμέτοχοι ἐννοίας ἐθνολογικῆς.
Παραθέτω δ' ἐνταῦθα τὰς τοιαύτας πα-
ροιμίας, θεωρῶν περιττὴν πρὸς ἀποφυγὴν
μικρολογίας τὴν ἐρμηνείαν αὐτῶν.

- Ἐσκοτώσαν ἕνα Βλάχο
ἔς τὰ παπούτσια μου τὸ γράφο.
- Ὅλο τοῦ Βλάχου τὸ τυρὶ τυρόπητα νὰ γείνη.
- Κόψτε! ὁ Βλάχος τὸ τζαρούχι

- κι' ὅπου θέλῃ ἄς βγῆ ἡ μύτη.
 - Ἐρεῖ ὁ Βλάχος
τί ἔγει ὁ τράστος.
 - Ὁ Βλάχος ἂν δὲν τοῦ πάρουν τὸ σκιαδί δὲν
πληρώνει τὸ κουμμέρι.
 - Ὁ Βλάχος ἄρχων κι' ἂν γενῆ πάλιν προ-
τσιαῖς μυρίζει.
 - Ὁ Βλάχος ἄρχος κι' ἂν γενῆ βλαχίλιας θὰ
μυρίσει.
 - Τί ξέρεῖ ὁ Βλάχος τί εἶν' τὸ σφουγγάτο;
 - Ὅλοι οἱ Βλάχοι μιὰ γενειά.
- [Ἔπεται συνέχεια]

ΣΠΥΡ. Π. ΛΑΜΠΡΟΣ

Ο ΧΡΥΣΟΚΑΡΑΒΟΣ¹

Διήγημα Ἐδγάρδου Πόου.-Μετάφρ. Ε. Δ. Ροῖδου.

— Τὸ ὑπόπτεια, ἀπήνησεν ὁ Λεγρᾶν
ἀφίπων τὸν μαῦρον καὶ χοροπηδῶν ἀπὸ τὴν
χαράν του. Δόξα τῷ Θεῷ, ὅλα πηγαίνουν
καλά. Πρέπει νὰ ἐπιστρέψωμεν ἀμέσως.
Εἶμαι βέβαιος περὶ τῆς ἐπιτυχίας.

Ὅταν ἐπανήλθομεν παρὰ τὴν ρίζαν τοῦ
δένδρου, ἔκραξε καὶ πάλιν τὸν μαῦρον καὶ
ἠρώτησεν αὐτὸν διὰ φωνῆς, ἥτις ἦτο ἡδὴ
ἡσυχωτάτη.

— Εἶπέ με, Δία, τὸ κρηνίον εἶναι καρ-
φωμένον εἰς τὸν κλάδον μὲ τὸ πρόσωπον
γυρισμένον πρὸς τὰ ἔξω ἢ πρὸς τὸν κορμὸν
τοῦ δένδρου;

— Πρὸς τὰ ἔξω, ἀφέντη, διὰ νὰ ἡμπο-
ρέσουν οἱ κόρακες νὰ φάγουν τὰ μάτια του
χωρὶς κανένα κόπον.

— Πολὺ καλὰ. Τώρα εἶπέ μου ἀπὸ
ποῖον ἄματι ἔρριψες τὸν κάρχον. Ἀπὸ

¹ Ἴδε σελ. 142.

τοῦτο ἢ ἀπὸ ἐκεῖνο; καὶ ταῦτα
λέγων ἤγγιζε διὰ τοῦ δακτύλου
τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ μαῦρου, τὸν
ἕνα μετὰ τὸν ἄλλον.

— Ἀπὸ τοῦτο τὸ ἄματι, ἀφέν-
τη, τὸ ἀριστερό, καθὼς μ' ἐπρόσ-
ταξες νὰ κάμω, ἀπήνησεν ὁ Δίας
δεικνύων καὶ πάλιν τὸν δεξιὸν του
ὀφθαλμόν.

— Τότε πρέπει νὰ ἔξανηρίσω-
μεν.

Ὁ φίλος μου, εἰς τοῦ ὅποιου
τὴν τρέλλαν ἤρχιζα νὰ διακρίνω
μιάν κάποιαν μέθοδον καὶ τάξιν,
ἔσπευσε νὰ μεταθέσῃ τὸν πάσσα-
λον, διὰ τοῦ ὅποιου εἶχε σημειώ-
σει τὸν τόπον ὅπου ἔπεσεν ὁ κάρ-
χος, τρεῖς δακτύλους πρὸς δυσμὰς
καὶ ἐκτείνας καὶ πάλιν τὴν ται-
νίαν του ἀπὸ τὸ πλησιέστερον μέ-
ρος τοῦ κορμοῦ πρὸς τὸν πάσσα-
λον καὶ ἐκείθεν εἰς ἀπόστασιν πεν-
τήκοντα ποδῶν ἔκαμεν εἰς τὸ ση-
μεῖον ἐκεῖνο νέαν ὀπήν, ἀπέχουσαν,
ὡς ἦτο ἐπόμενον, ἰκανὰς γιάρδας
ἀπὸ τὴν πρώτην. Ἀφοῦ δὲ ἐχά-
ραξε περὶ τὸ νέον τοῦτο κέντρον
ἄλλον κύκλον κατὰ τι εὐρύτερον

τοῦ προηγουμένου, ἀνελάβαμεν τοὺς λίσγους
καὶ ἤρχισαμεν καὶ πάλιν νὰ σκάπτωμεν.

Ὁ κάματός μου ἦτο ὑπερβολικός. Πρέ-
πει ὅμως νὰ ὁμολογήσω ὅτι, χωρὶς νὰ δύ-
ναμαι νὰ εἶπω πῶς ἔτυχε νὰ μεταβληθῆ
ἡ διάθεσις μου, ἠσθανόμην πολὺ μικροτέ-
ραν τῆς πρὶν ἀντιπάθειαν πρὸς τὴν ἐργα-
σίαν ταύτην. Ἀντὶ ἀσκόπου καὶ ἀνοήτου
τὴν εὕρισκα σχεδὸν ἐνδιαφέρουσαν. Τοῦτο
ἦτο ἴσως ἀποτέλεσμα τῆς ἀπολύτου εἰς
τὴν ἐπιτυχίαν πίστεως καὶ τοῦ προφητικοῦ
ἤθους τοῦ Λεγρᾶν. Ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν
αὐτοῦ ὄχι μόνον ἔσκαπτα μὲ πολλὴν προ-
θυμίαν, ἀλλ' ἤρχοντο καὶ στιγμιαί κατά
τὰς ὁποίας ἐκύντατο τὸ βάθος τοῦ λάκκου,
ὡς ἀναζητῶν τὸν θησαυρόν, τοῦ ὅποιου ἡ
ὕπασια ἐσάλυσε τοῦ φίλου μου τὰς φρέ-
νας. Τοὺς τοιοῦτους βεμβασμοὺς διέκοψαν,
μετὰ μίαν καὶ ἡμίσειαν περίπου ὥραν ἐρ-
γασίας, νέα καὶ πολὺ θορυβωδέστερα τῶν
πρώτων γαυγίσματα τοῦ Βόλφ. Αἱ πρὶν
ὕλακαί του ἠδύναντο ν' ἀποδοθῶσιν εἰς
ὑπερβολὴν ζωηρότητος καὶ εὐθυμίας, ἀλλὰ
κατὰ τὴν ὥραν ἐκείνην ἡ ἐξάψις του ἐφάι-
νετο τόσοσιν μεγάλη καὶ ἐπίμονος, ὥστε
δύσκολον ἦτο νὰ ὑποτεθῆ ὅπως ἀναίτιος.

Ὁ Δίας ἐζήτησε καὶ πάλιν νὰ τὸν φι-
μώσῃ, ἀλλ' ὁ σκύλος ἐξέφυγεν ἀπὸ τὰς
χειράς του, ἐπήδησεν εἰς τὸν λάκκον, ἤρ-
χισε νὰ ζυθὼν ὠρυόμενος τὸ χῶμα διὰ τῶν
ὀνύχων καὶ μετ' ὀλίγων ἀπεκάλυψε σωρὸν
ἀνθρωπίνων ὀστέων, ἀποτελούντων ὄσο πλη-
ρεις σκελετοὺς. Περὶ τὰ κόκκαλα ταῦτα
ἀπέμεναν λειψανά τινα σαπρού καὶ θριμ-
ματισμένου μαλλίνου ὑφάσματος καὶ τινα
μετάλλινα κομμάτια. Εὐθύς μετὰ ταῦτα ἀνε-
σκάψαμεν τὴν ἐσκαμμένην λεπίδα με-
γάλῃς καταλανικῆς μαχαίρας καὶ πέντε